

VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 71 0 P 045833 12 Rev
Dana: 22.01.2013. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Darka Osmića, kao predsjednika vijeća, Senada Tice i Jadranke Stanišić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljica Ž.J. iz B.L. i F.W. rođ. Š. iz B.L., obe na adresi Ulica ..., koje zastupa Z.B., advokat iz B.L., Ulica ..., protiv tužene M.P. rođ. K. iz B.L., Ulica ..., koju zastupa punomoćnik M.J., zaposlenik Centra za ... pri Ministarstvu ... RS, B.L., Ulica ..., radi isplate, vrijednost predmeta spora 30.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužiteljica protiv presude Okružnog suda Banja Luka, broj 71 0 P 045833 10 Gž od 21.01.2011. godine, na sjednici održanoj 22.01.2013. godine, donio je

P R E S U D U

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Osnovnog suda Banja Luka, broj 71 0 P 045833 03 P od 09.06.2010. godine, odbijen je tužbeni zahtjev tužiteljica kojim traže da se obaveže tužena da tužiteljici Ž.J. (u daljem tekstu: prvotužiteljica) iz osnova neosnovanog obogaćenja zbog korištenja njenog suvlasničkog dijela od 3/8 dijela u stanu u B.L. u Ulici ..., 11 (u daljem tekstu: sporni stan) isplati:

- za period od 01.1.1994. do 31.12.1996. godine iznos od 2.160,00 KM,
- za period od 01.01.1997. do 31.12.1999. godine iznos od 2.430,00 KM,
- za period od 01.01.2000. do 31.08.2001. godine iznos od 1.500,00 KM,
- za period od 01.09.2001. do 31.12.2009. godine iznos od 9.450,00 KM, ili ukupno 15.540,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od dana podnošenja tužbe do isplate, te počev od 01.01.2010. godine da plaća mjesečno po 112,50 KM, sve do dana civilne diobe predmetnog stana, a da tužiteljici F.W. rođ. Š. (u daljem tekstu: drugotužiteljica) iz istog osnova isplati:
 - za period od 01.1.1994. do 31.12.1996. godine iznos od 1.440,00 KM,
 - za period od 01.01.1997. do 31.12.1999. godine iznos od 1.620,00 KM,
 - za period od 01.01.2000. do 31.08.2001. godine iznos od 1.000,00 KM,
 - za period od 01.09.2001. do 31.12.2009. godine iznos od 7.500,00 KM, ili ukupno 11.560,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od dana podnošenja

tužbe do isplate, te počev od 01.01.2010. godine da plaća mjesečno po 75,00 KM, sve do dana civilne diobe predmetnog stana.

Drugostepenom presudom Okružnog suda Banja Luka, broj 71 0 P 045833 10 GŽ od 21.01.2011. godine, žalba tužiteljica je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Tužiteljice revizijom pobijaju drugostepenu odluku zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se revizija usvoji, pobijana odluka ukinu i predmet vrati istom sudu, ali drugom vijeću, na ponovno suđenje.

Tužena u odgovoru na reviziju predlaže da se revizija odbije.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužiteljica da se obaveže tužena da tužiteljicama, zbog korištenja njihovih suvlasničkih dijelova u spornom stanu, isplati za period od 01.1.1994. do 31.12.2009. godine iznose precizirane u zahtjevu, a od 01.01.2010. godine da plaća mjesečno tražene iznose sve do dana civilne diobe predmetnog stana.

U bitnome se činjenično utvrđenje prvostepenog suda sastoji u sljedećem:

da je rješenjem Opštinskog suda Banja Luka, broj O: 785/77 od 31.03.1983. godine, koje je postalo pravosnažno sa 29.04.1983. godine, dovršen ostavinski postupak iza umrlog J.P., te je njegova zaostavština koja se sastojala od $\frac{3}{4}$ dijela spornog stana i pokretnih stvari, ustupljena nasljednicima i to prvotuziteljici, kao kćerki i tuženoj, kao supruzi, sa po $\frac{1}{2}$ dijela; da je rješenjem Opštinskog suda Banja Luka, broj R-II-127/84 od 07.12.1984. godine, dozvoljena civilna dioba spornog stana prema propisima o prinudnoj javnoj prodaji, a da se novac dobijen prodajom podjeli srazmjerno suvlasničkim udjelima stranaka i to: prvotuziteljici sa $\frac{3}{8}$ dijela, drugotuziteljici sa $\frac{1}{4}$ dijela i tuženoj sa $\frac{3}{8}$ dijela; da je ovo rješenje postalo pravosnažno na osnovu rješenja Okružnog suda Banja Luka, broj GŽ: 794/85 od 06.05.1985. godine kojim je prvostepeno rješenje potvrđeno u tom dijelu, a ukinuto u dijelu kojim je utvrđeno da tužena nije nosilac stanarskog prava na spornom stanu u B.Luci; da je rješenjem Osnovnog suda Banja Luka, broj R II -205/85 od 16.05.1988. godine utvrđeno "pravo korištenja" spornog stana u korist tužene, a koje rješenje je postalo pravosnažno sa 01.03.1989. godine; da je presudom Osnovnog suda Banja Luka, broj P- 1096/94 od 26.03.1997. godine, a koja je postala pravosnažna sa 28.07.1997. godine utvrđeno da je tužena (u toj parnici tužiteljica) suvlasnik sa $\frac{2}{4}$ dijela na spornom stanu i da je presudom Osnovnog suda Banja Luka, broj P-2367/02 od 31.10.2008. godine, a koja je postala pravosnažna sa 01.12.2008. godine, odbijen tužbeni zahtjev tužene (u toj parnici tužiteljice) da se utvrdi da je suvlasnik sa $\frac{1}{2}$ dijela na spornom stanu.

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja, koje ne može biti predmet pobijanja i ocjenjivanja u ovom revizijskom postupku s obzirom na izričitu zabranu sadržanu u odredbi člana 240. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik

RS“, broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07 i 49/09-u daljem tekstu: ZPP), primjenom odredbe člana 210. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, te „Službeni glasnik RS“, broj 17/93 do 74/04 -u daljem tekstu: ZOO), prvostepeni sud odlučuje kao u izreci presude.

Po shvatanju prvostepenog suda, tužiteljice nisu dokazale da je tužena izdavala predmetni stan u zakup uz naknadu izbjeglim i raseljenim licima, niti drugim licima, u periodima iz tužbenog zahtjeva, pa cijeni da nisu dokazale ni da se tužena neosnovano obogatila za potraživane iznose iz preciziranog tužbenog zahtjeva. Sud, takođe, nalazi da tužiteljice nisu dokazale ni visinu svog potraživanja jer se izvedenim dokazima nije moglo na pravilan način utvrditi po kojoj cijeni su izdavani u zakup stanovi kao što je sporni stan, na istoj lokaciji.

Drugostepeni sud u cijelosti prihvata činjenična utvrđenja i pravne zaključke prvostepenog suda, iz kog razloga odbija žalbu tužiteljica i potvrđuje prvostepenu presudu. Pri tome se sud poziva na odredbe člana 13., 14. i 38. stav 2. Zakona o osnovnim svojinsko pravnim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj 6/80 i 36/90 i „Službeni glasnik RS“, broj 38/93-u daljem tekstu: ZOSPO), nalazeći da je tužena bila savjestan držalac spornog stana.

Drugostepena odluka je pravilna i revizioni navodi je ne dovode u pitanje.

Između stranaka nisu sporne činjenice da je u vanparničnom postupku sud pravosnažnim rješenjem utvrdio da se ima izvršiti civilna dioba spornog stana i novac koji se dobije prodajom podijeli između njih, prema utvrđenim suvlasničkim dijelovima. Takođe je nesporno da civilna dioba nije provedena i da tužena živi sama u stanu do danas, bez da ga je izdavala u zakup trećim licima.

Suvlasnik ima pravo da stvar drži i da se njome koristi zajedno sa ostalim suvlasnicima, srazmjerno svom dijelu, ne povrjeđujući prava ostalih suvlasnika (član 14. stav 1. ZOSPO). Suvlasništvo je po svojoj prirodi jedinstven pravni odnos, pa sve dok se diobom suvlasništvo ne pretvori u individualno vlasništvo, svi suvlasnici srazmjerno svojim suvlasničkim dijelovima imaju jednako pravo na korištenje i upravljanje cijele stvari.

Suvlasnik može imati isključivo pravo državine suvlasničke stvari isključujući iz državine i korišćenja ostale suvlasnike, samo ako o tome postoji sporazum svih suvlasnika ili ako se to pravo zasniva na odluci suda ili drugog organa (privremena deoba, uređenje načina korišćenja suvlasničke stvari itd.). Tužena je bila savjesni korisnik spornog stana temeljem odluke suda broj R II -205/85 od 16.05.1988. godine. Faktički, tužena nije kao jedan od suvlasnika ušla u stan da bi onemogućila korišćenje ostalim suvlasnicima, već se u momentu smrti supruga, zatekla kao korisnik stana, koje svojstvo je zadržala i nakon utvrđenja suvlasničkih dijelova, sve dok se ne izvrši civilna dioba stvari.

Tužiteljice nisu dokazale da je tužena, stan ili njegov dio, izdavala u zakup trećim licima, pa na strani tužene nema neosnovanog obogaćenja (čl. 210. ZOO).

Imajući u vidu utvrđene činjenice navedene u obrazloženju, suprotno navodima revizije, ovaj sud nalazi da nema uslova za primjenu odredbe člana 219. ZOO. Ovom odredbom je propisano da kada neko tuđu stvar upotrijebi u svoju korist, imalac može zahtjevati, nezavisno od prava na naknadu štete, ili u odsustvu ove, da mu ovaj naknadi korist koju je imao od upotrebe. Tužena je upotrebljavala svoju stvar za čije korištenje je imala pravni osnov i njegovom upotrebom nije, za sebe, ostvarivala korist.

Pozivanje u reviziji na odredbu člana 217. Zakona o stvarnim pravima koji je objavljen u "Službenom glasniku RS", broj 124/08, 58/09 i 95/11), nije od značaja za odluku u ovoj pravnoj stvari, jer se navedena odredba tiče tzv. "nepravilne službenosti".

Po odredbama ZPP nije predviđena procesna mogućnost da se žalba protiv presude smatra sastavnim dijelom revizije. Stoga, navođenje revidenata da sadržaj žalbe koju su izjavili protiv prvostepene presude " smatraju sastavnim dijelom revizije", kod činjenice da se ti žalbeni razlozi ponovno ne navode u reviziji, ne daje pravo revizionom sudu da ih uzme u razmatranje.

Kod takvog stanja stvari, ovaj sud nalazi da ne postoje razlozi zbog kojih je revizija izjavljena, niti ima nedostataka u donošenju pobijane odluke na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti. Zato je reviziju tužiteljica valjalo odbiti kao neosnovanu temeljem člana 248. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“, broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07 i 49/09).

Predsjednik vijeća:
Darko Osmić

Za tačnost otpavka ovjerava
rukovodilac sudske pisarne
Amila Podraščić